

Voorstel Algemeen Bestuur 15 oktober 2019

Onderwerp	Peilbesluit Feansicht		
Bijlagen	WFN		Titel
	1.	WFN1814032	Peilenkaart vastgestelde situatie
	2.	WFN1814031	Peilenkaart werkelijke situatie
	3.	WFN1814033	Peilenkaart toekomstige situatie
	4.	WFN1907386	Verslag hoorzitting
	5.	WFN1908268	Antwoordnota
	6.	WFN1908272	Toelichting partiële herziening Feansicht - definitief

Het algemeen bestuur besluit

1. Het peilbesluit partiële herziening Feansicht vast te stellen conform de peilenkaart met toelichting in de bijlagen;
2. Aan de ingebrachte zienswijzen over de peilhoogte tegemoet te komen door een ruimere beheermarge toe te passen;
3. Het eerder genomen peilbesluit binnen de begrenzing van het peilbesluit partiële herziening Feansicht in te trekken.

Korte samenvatting

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld het Peilbesluit Feansicht vast te stellen. De peilwijziging betreft een samenvoeging van 2 peilvakken tussen Oudehaske en Heerenveen. Door de peilwijziging is het mogelijk om onderbemaling De Vogelzang te laten vervallen. Hiermee draagt de peilwijziging bij aan het doel van Wetterskip Fryslân om het aantal assets te verminderen. De peilwijziging betreft de realisatie van een maatregel uit het *Watergebiedsplan Zuidelijke Veenpolders*. Het ontwerp-peilbesluit heeft na inspraakrijverklaring door het DB tussen 7 december 2018 en 18 januari 2019 ter visie gelegen. Er zijn op het ontwerp-peilbesluit drie zienswijzen ingediend. Voorgesteld wordt deze zienswijzen deels te honoreren.

Inleiding

Het plangebied waarop het peilbesluit betrekking heeft ligt ten westen van Heerenveen en ten oosten van Oudehaske. Het gebied ligt aan de noord- en zuidkant van watergang De Feanskieding. Het gebied waarop de peilwijziging betrekking heeft, heeft een oppervlakte van ca. 210 ha. De peilwijziging is nodig om een maatregel uit het *Watergebiedsplan Zuidelijke Veenpolders* te kunnen realiseren. De maatregel betreft het opheffen van onderbemaling De Vogelzang en daarmee het samenvoegen van 2 peilvakken.

In het noordelijke peilvak wordt het peil iets verlaagd en in het zuidelijke peilvak iets verhoogd, waarmee de waterpeilen in de beide peilvakken gelijk getrokken worden. Het tussenliggende peilregulerende kunstwerk (onderbemaling De Vogelzang) kan daardoor vervallen. Ook voorziet de peilwijziging in een verbetering van de drooglegging van de percelen aan de noordzijde van de Feanskieding, waarvoor enkele jaren geleden door een belanghebbende een peilverlaging is aangevraagd.

In het gebied bevindt zich plaatselijk nog een dunne laag veen. Gemiddeld genomen heeft de peilwijziging naar verwachting een heel beperkt maar positief effect op de vermindering van CO₂ emissie als gevolg van veenoxidatie. Voor het gebied geldt geen passieve of actieve veenweideopgave.

Naast het samenvoegen van de peilen en het opheffen van onderbemaling de Vogelzang wordt gemaal Feansicht vernieuwd. Gemaal Feansicht is een kunstwerk uit 1988 voorzien van een openschroefpomp met een capaciteit van 35 m³/min. Uit de conditiemeeting blijkt dat het gemaal een 5 scoort (zeer slecht), daarnaast voldoet de installatie niet meer aan de geldende eisen en normen.

De belanghebbenden zijn in januari 2018 per brief geïnformeerd over de voorgenomen peilwijziging en werkzaamheden. Naar aanleiding daarvan heeft bij 3 eigenaren een keukentafelgesprek plaatsgevonden. Daarnaast heeft met twee belanghebbenden een veldbezoek plaatsgevonden. Op 4 september 2018 is een inloopbijeenkomst georganiseerd voor de belanghebbenden. Hier is met diverse belanghebbenden gesproken over de voorgenomen peilwijziging en werkzaamheden. Na inspraakrijpverklaring door het DB zijn tijdens de ter inzage termijn 3 zienswijzen binnengekomen. In de antwoordnota in de bijlagen staat de reactie van Wetterskip Fryslân op de zienswijzen.

Onderbouwing beslispunten

Beslispunt 1: Het peilbesluit partiële herziening Feansicht vast te stellen conform de peilenkaart met toelichting in de bijlagen;

1.1 Door de peilwijzigingen wordt het peilbeheer duurzamer.

Door het samenvoegen van de peilvakken kan een onderbemaling komen te vervallen. Het watersysteem wordt daarmee minder afhankelijk van structureel menselijk ingrijpen. Door het samenvoegen van peilvakken ontstaat een efficiënter en beter te beheren watersysteem. Het peilbesluit geeft invulling aan de visie Toekomstbestendig Waterbeheer.

1.2 Door de peilwijzigingen is het watersysteem robuuster.

In het Watergebiedsplan Zuidelijke Veenpolders is de gebiedsnormenkaart vastgesteld. Voorliggende peilvakken hebben de gebiedsnorm grasland. De huidige en toekomstige situatie is getoetst aan de NBW-norm voor grasland. Het watersysteem is in de toekomstige situatie minder kwetsbaar voor inundatie dan in de huidige situatie. Een robuuster watersysteem is ook klimaatbestendiger.

1.3 Het is een natuurlijk moment om de samenvoeging van de peilvakken door te voeren.

Onderbemaling De Vogelzang heeft het einde van haar levensduur bereikt. Er is daarom nu een natuurlijk moment om de onderbemaling op te heffen. Voorliggende peilwijzigingen zijn daarmee een kosteneffectieve manier om het watersysteem toekomstbestendig te maken.

1.4 Door de peilwijzigingen is de waterhuishouding afgestemd op de functie van het gebied.

Het nieuwe waterpeil is afgestemd op de aan het gebied toegekende functie van grasland. Doelrealisatie en drooglegging zijn bij het nieuwe waterpeil in de beide voormalige peilvakken goed. De ecologische verbindingszone langs de rand van het gebied behoudt het huidige waterpeil.

1.5 Het hydrologisch onderzoek toont aan dat er geen nadelige gevolgen zijn.

Uit het hydrologisch onderzoek blijkt dat de peilwijziging geen negatief effect heeft op het watersysteem en de overige belangen.

1.6 De peilwijzigingen passen binnen de beleidskaders

Het nieuwe waterpeil is het resultaat van het samenvoegen van 2 peilvakken. Met het samenvoegen van peilvakken geeft het peilbesluit invulling aan de opgave *Wetterskip in Balans*. De peilwijzigingen geven invulling aan een opgave uit het *Watergebiedsplan Zuidelijke Veenpolders*.

1.7 Voor structurele peilverlagingen zijn belangrijke nadelige milieugevolgen uitgesloten.

Omdat de peilwijziging deels een peilverlaging betreft is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig. De toelichting in bijlage 4 kan worden gezien als een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Conclusie is dat uit de structurele peilverlaging geen belangrijke nadelige milieugevolgen voortkomen.

Beslipunt 2: De ingebrachte zienswijzen gedeeltelijk te honoreren in overeenstemming met de antwoordnota;

2.1 Uit de antwoordnota blijkt dat het verantwoord is de ingebrachte zienswijzen gedeeltelijk te honoreren.

De zienswijzen hebben betrekking op zorgen omtrent effecten door de peilverlaging aan de noordzijde van de Feanskieding en de peilverhoging aan de zuidzijde. Puntsgewijs is in de antwoordnota ingegaan op alle punten van de zienswijzen. De zienswijzen zijn deels gehonoreerd en het peilbesluit is hier op aangepast. Voor vaste peilen hanteert Wetterskip Fryslân standaard een beheermarge van 5 cm. Dit wil zeggen dat er binnen het peilbeheer 5 cm kan worden afgeweken van het vastgestelde peil. In het aangepaste peilbesluit Feansicht passen we een beheermarge van 10 cm toe. In natte omstandigheden kan daarmee het huidige waterpeil aan de zuidkant van Feansicht worden gevoerd. In droge omstandigheden is het mogelijk om het waterpeil op te zetten en daarmee in die omstandigheden de grondwaterstanden zo min mogelijk te beïnvloeden ten opzichte van de huidige situatie. Een dergelijke ruimere beheermarge is ook toegepast in het revisiepeilbesluit Gaasterlân e.o.. Ruimere beheermarges passen in de lijn van klimaatveranderingen en droogte en geven de beheerders meer mogelijkheden om te anticiperen op de actuele omstandigheden. Daarmee kunnen we nat- en droogteschade voorkomen.

Beoogd resultaat

- Een toekomstbestendig watersysteem;
- Een op de functie afgestemde waterhuishouding.

Alternatief

Wanneer het peilbesluit niet wordt vastgesteld dan moeten de huidige vastgestelde waterpeilen gehandhaafd blijven. De peilvakken kunnen in dat geval niet samengevoegd worden. Het is nodig om onderbemaling de Vogelzang te vervangen of om een nieuwe stuw aan te brengen aan de noordzijde van de Feanskieding. De beheerlast blijft gelijk aan de bestaande situatie en de investeringskosten zijn hoger dan in de voorgestelde situatie, omdat er een tweede nieuw peilregulerend kunstwerk (nieuwe onderbemaling dan wel stuw) moet worden gerealiseerd. Er wordt geen invulling gegeven aan de in het Watergebiedsplan benoemde maatregelen.

Risico's

Er zijn aan dit besluit geen specifieke risico's verbonden.

Financiën en capaciteit

Voor de realisatie van gemaal Feansicht, het verwijderen van onderbemaling De Vogelzang en bijbehorende werkzaamheden is door het DB op 27 november 2018 krediet beschikbaar gesteld.

De peilwijzigingen hebben geen gevolgen voor de personele capaciteit van Wetterskip Fryslân. Omdat er een onderbemaling vervalt, hebben de peilwijzigingen een beperkte positieve invloed op de jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud.

Uitvoering

Maatregelen

Op 27 november 2018 heeft het dagelijks bestuur krediet beschikbaar gesteld voor het vervangen van gemaal Feansicht (onderwerp: *Ontwerp peilbesluit Feansicht & Nieuwbouw gemaal Feansicht*). Het gemaal Feansicht is aan het einde van de technische levensduur en moet ongeacht de peilwijzigingen worden vervangen. De uitvoering van het werk is daarom al gegund. Uitvoering start naar verwachting in oktober 2019. De werkzaamheden die betrekking hebben op de peilwijziging, het verwijderen van de onderbemaling en 2 stuwen, worden pas uitgevoerd wanneer het peilbesluit is vastgesteld.

Procedure

Dit peilbesluit wordt genomen op grond van de Waterwet, de Waterverordening provincie Fryslân en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Na behandeling van het ontwerp peilbesluit door het dagelijks bestuur heeft het ontwerp peilbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegen. Drie belanghebbende partijen hebben een zienswijze ingediend tegen het peilbesluit.

Na vaststelling van het peilbesluit door het Algemeen Bestuur zal het op de gebruikelijke wijze bekend worden gemaakt. Het peilbesluit wordt gepubliceerd in het waterschapsblad op www.overheid.nl. Degenen die zienswijzen hebben ingediend en belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet verweten kan worden dat zij tegen het ontwerpbesluit geen zienswijze naar voren hebben gebracht, kunnen gedurende die periode tegen het vaststellingsbesluit beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Noord-Nederland.

Het peilbesluit treedt in werking wanneer de werkzaamheden die nodig zijn om de nieuwe peilen in te stellen zijn uitgevoerd.

Communicatie

Het waterschap heeft de indieners van de zienswijzen schriftelijk geïnformeerd over de behandeling van de zienswijzen en daarbij verwezen naar de concept-Antwoordnota.